

Josep Pla i la Diputació

crònica

Amb el títol «Josep Pla i la Diputació de Girona», la corporació, per mitjà de la seva Oficina de Difusió i en directa col·laboració amb l'Arxiu d'Imatges, va organitzar els mesos de maig-juny una exposició que oferia una singular visió de la figura i obra de l'escriptor de Llofriu, des del moment en què va ser diputat provincial, entre els anys 1921 i 1924.

S'ha escrit i parlat a bastament de les posicions polítiques de Pla. Liberal-conservador, un binomi que ajuda a entendre la seva pròpia trajectòria vital. De fet, la seva participació directa en la vida política es va concretar en aquest període esmentat. Després no tingué cap altre càrrec públic. No oblidem que va assolir l'acta de diputat provincial pel districte de la Bisbal d'Empordà, en uns moments en què el càrrec era per elecció directa, i Pla va guanyar tots els seus altres contrincants, malgrat ser un jove de menys de 25 anys, un detall que tècnicament feia impossible ocupar el càrrec.

Va ser el cap de l'oposició republicana i posterior President de la Generalitat a l'exili, el ganxó Josep Irla i Bosch, qui defensà Pla, amb l'argument que si el podia representar en un tribunal de Justícia (Pla ja era advocat),

BAIX-EMPORDÀ



amb més raó podia representar els electors. La candidatura de Pla tenia el suport de la Lliga Regionalista de Francesc Cambó.

Aquesta sincera admiració de Pla per Cambó i el que significava el polític de Verges, la va mantenir tota la vida. Per cert, entre el material amb què es va treballar aquesta exposició, hi figura una dedicatòria de la biografia de Cambó al senyor Ramon Sala de Castellfollit. És un escrit llarg, important i que aclareix molts punts sobre la figura i l'obra cambonianes. Diu, entre d'altres coses: «Aquest llibre sobre Cambó, que és una simple crònica sobre l'activitat política del senyor Cambó, llibre que produí, en el seu temps una polèmica enorme, de la qual en sortiren tots els enemics que jo tinc, cosa que a mi, com comprendrà, m'és igual. Imagini's si hagués profunditzat

Un aspecte de l'exposició en el claustre del Palau de la Diputació. A la dreta, el manifest de Josep Pla.

PERE DURAN



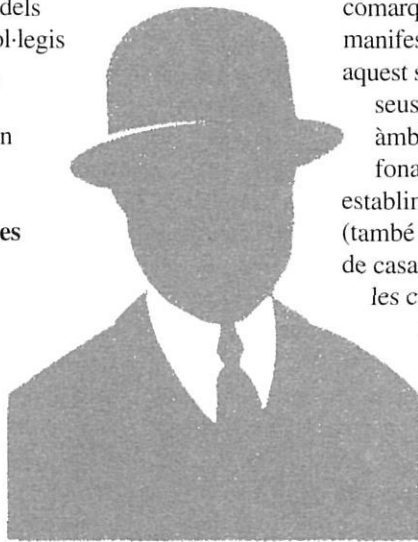
una mica més coses, a quin extrem hauríem arribat!».

L'exposició, que es va oferir en el claustre del palau de la Diputació —un espai recuperat amb encert per a manifestacions culturals—, conjuntament en el pati immediat s'encetava amb aquest primer àmbit, Pla diputat, per seguir amb el que es relacionava amb la concessió i posterior lliurament de la Medalla d'Or de la «provincia» a Josep Pla, l'any 1967, en els 70 d'edat de l'escriptor i per iniciativa del president Joan de Llobet. I també es feia memòria dels altres homenatges oferts en vida a Pla. Es demostrava que des dels gremis de llibreters a col·legis oficials i la Generalitat, presidida per Josep Tarradellas, no oblidaren Pla ni la seva obra.

Home de comarques

La mostra feia un seguiment de les relacions que va tenir Pla amb la Diputació, al marge de les esmentades: publicacions i encàrrecs, on tenia un paper notable la *Revista de Girona*, ja sigui amb els escrits publicats pel mateix Pla o amb els treballs dedicats a ell i la seva creació literària. L'estructura de la mostra, amb uns mòduls que inclouen una vitrina cadascun d'ells, permet incorporar elements documentals importants: des de

L'eix de l'exposició era la relació de Pla amb els gironins i les comarques, des de l'àmbit de la seva participació en la vida política, com a diputat provincial.



JOSEP PLA
i la
DIPUTACIÓ
DE GIRONA



material filatèlic, primeres edicions o d'altres no venals, els treballs dels artistes que han treballat en monuments en memòria de Pla, dedicatòries, etc.

Tot el material i les persones relacionades en l'exposició eren de procedència gironina o, en tot cas, de residents a les nostres comarques. El que es volia manifestar era, precisament, aquest sentit comarcal de Pla. Els seus millors amics (un altre àmbit de la mostra), obres fonamentals i fins establiments de restauració (també tenia el seu espai) van ser de casa nostra i, recíprocament, les comarques han fet memòria d'aquesta

fidelitat de Pla amb un seguit de records i monuments que, igualment, es reflectien en l'exposició.

Aquesta mostra ha estat una de les que, en aquest intens Any Pla, han assolit una participació més àmplia pel que fa a aportacions personals. Més de mig centenar de persones i institucions la van fer possible; algunes amb notables elements, en quantitat i qualitat —la Fundació Pla de Palafrugell, Ramon Sala

de Castellfollit, Enric Sabater, palafrugellenc resident a Andorra, i el cassanenc Josep Xavier Romero—, però totes les aportacions eren igualment valuoses. El material rebut va superar notablement l'espai disponible. Aquestes aportacions van ser un impediment per fer possible una itinerància desitjable, atès el valor del contingut de la mostra, que, per tant, ha esdevingut irrepetible.

El seu caràcter didàctic, donats els elements gràfics que formaven el conjunt, va tenir una bona acollida per part dels centres d'ensenyament, que van saber aprofitar aquesta oportunitat per aprofundir en l'obra i la persona de Josep Pla, que, des de la seva perspectiva de participació en la política activa, permetia fer un seguiment molt clar de la fidelitat de Pla als seus amics de les comarques gironines, i especialment a aquesta terra. Encertadament és com ell mateix es definia, és a dir, com un element d'aquest entorn.

Aquest sentit es va donar a la mostra, i tal volta és el que més va merèixer l'esforç dels llargs mesos de preparació. Si l'exposició «Josep Pla i la Diputació de Girona» ha ajudat a fer més entenedors el personatge i la Corporació, s'haurà encertat.

JOSEP VÍCTOR GAY